

tinowicz in četovodja poročnik Lemberg sta predlagana za odlikovanje.

Eden vojnih poročevalcev milanskega „Secolo“ popisuje sledeči pretresljivi dogodek s svojega potovanja v Pariz: Na neki samotni postaji vidim na nosilnici nemškega vojaka v smrtnem boju. Dvignili so ga z voza, ker mu je stresanje množilo smrtne muke. Luč svetilke ob strani je razsvetljevala njegov obraz in obraze štirih ali petih rezervistov, ki so bili izstopili iz vlaka in se sklonili nad ranjenca. Ni več govoril, a zdaj in zdaj se je zdelo, da hočejo njegove ustnice nekaj povedati. Toda govoriti ni mogel, ali oči so mu iskale — obupno iskale nečesa v tujih obrazih, v vlažni, slepi noči, kar bi imelo usmiljenje ž njim v njegovi neizrečeni zapuščenosti. Za trenotek sta veliki modri očesi — nemirni očesi umirajoče kreature — obviseli na meni. Občutil sem nekaj nepopisnega, kar me je prijemalo v dušo, kakor roka potapljačevega se človeka, ki pričakuje rešitve. Tedaj je spreletelo obraz globoko brezrazumno strmenje, pupili sta se razširili jako na široko in neizrečna žalost je legla na lici. „Ca y est“ je rekel eden vojakov. „Mrtev je.“ Drug vojak je napravil znamenje križa, preko v temi stisnjenih ljudi je zašumel mrzel severni veter. — Toliko gledalcev in vendar je umrl zapuščen!

Med avstrijskimi višjimi oficirji, ki so predlagani za odlikovanja, je tudi polkovnik generalnega štaba dr. Karl Bardolff, ki je svoje dni služboval nekaj časa v Ljubljani, v zadnjih letih pa je bil adjutant pokojnega nadvojvode Frana Ferdinanda. Divizija, kateri je sedaj dodeljen polkovnik dr. Bardolff, je stala v noči od 28. na 29. avgusta pri Komarovu. Moštvo je bilo vesled bojov in maršev prejšnjih dni zelo utrjeno. Nameravano je bilo, naj se moštvo to noč naspi in pokrepča, posebno še z ozirom na to, da je bila te diviziji v pripravljaljoči se bitki odkazana jako važna naloga. Na vse zgođaj zjutraj je močan sovražnik napadel tabor te divizije. Smatralo se je, da je katastrofa neizogibna. A posrečilo se je, da je tekom 48 ur zbrati razporejeno moštvo, je urediti in spraviti skupaj tudi tren. Dne 30. avgusta je bila divizija že zopet popolnoma v redu in je krepko pomagala izvojevati dne 31. avgusta pomembno zmago armade generala Aufenberga pri Komarovu. Ko se je divizija dne 28. avgusta umikala, je prišla velevažna pozicija Jalowka v roke sovražnika. Tedaj je polkovnik dr. Bardolff s sabljo v roki dirjal pred svojim vojaštvom v boj in je vnovič zavojeval Jalowko, kar je postalo velikega pomena za zmago pri Komarovem.

Iz Karpatov prepodeni Rusi.

U.K.B. Budimpešta, 29. septembra. Od merodajnega mesta se nas pooblašča, naznani sledeče: Ob meji pri Körmezö pričela je bitka. Zanesljiva naznanila pravijo, da so naši vojaki sovražnika v bližini Okörmezö nazaj vrgli.

Iz komiteta Ung se poroča, da je železniška linija pri Csontosu prosta. Od Csontosu odšli so monterji v Fenyessvölgy, da uredijo zopet telegrafsko napravo. Iz tega sledi, da se je posrečilo, vreči sovražnika nazaj čez Fenyessvölgy.

Smrt srbskega majorja Tankovića.

V zadnjih bojih ob Drini padel je tudi srbski major Tanković, ki je bil glavni povzročitelj grozovitega umora na naši prestolonasledniški dvojici v Sarajevu. Major Tanković zapovedoval je večjemu oddelku četašev; zadel ga je avstrijski šrapnel in ga usmrtil. Tanković stal je tudi na čelu morilske družbe „Narodna obrana.“ V ultimatumu, ki ga je naša vlada pred vojno srbski poslala, zahtevalo se je tudi, da se tega morilca kaznuje. Srbska vlada je takrat lagala, da Tanković ne more kaznovati, češ da je pobegnil. Zdaj se je srbska laž javnosti od-

krila. Enega morilca je torej že zadela usoda. Žal da je umrl kot vojak in ne na vešalah, kakor bi bilo to primerno za morilca!

Resen položaj v Srbiji.

Niš. Dne 17. septembra je sklical ministrski predsednik Pašić voditelje strank na dogovor z namenom, da se izravna velika nesporazumljenja, ki so se pojavila med strankami. V ti konferenci je priporočal Pašić, naj se sestavi koalicijski kabinet. Konferenca se je končala brez uspeha. Posamezni voditelji so izjavili, da se morajo najprej sporazumeti z izvršilnimi odbori svojih strank. Dvomi se, če se posreči sestaviti koalicijski kabinet. Posebno napredna stranka dobro vidi, da je neizogiben popolni polom srbske politike proti Avstro-Ogrski, ki so jo inaugurirali dinastija in Pašić. Kolera se vse bolj širi v Nišu, kakor tudi v okolici. Bogatejše rodbine in osebe zapuščajjo mesto. Pripoveduje se, da se dvor in vlada preselita v Skoplje. Skoraj vsi časopisi so prenehali izhajati, ker nimajo papirja in potrebnega osebja. Vsak dan prihaja veliko pošiljatev ruskih vojaških časopisov, ki se dele med vojake. Ti časopisi so polni vesti o zmagah trojnega sporazuma.

Kako je delovala nemška križarica „Kaiser Wilhelm der Grosse.“

Poročali smo, da je bila v Rio del Oro od Angležev topoljena nemška križarka „Kaiser Wilhelm der Grosse“; ta križarka je Angležem več ladij uničila. Križarka je jadrala iz Bremena mimo Shetlandskih otokov proti Izlandu, kjer je 7. avgusta potopila ribiško ladjo iz Grimabyja in vjela kapitana in 13 mornarjev. 15. avgusta je lovila ladjo „Galioian“, a jo je pustila, ker so se bližale angleške križarke. Dne 16. avgusta je potopila parnik „Kaspara“, 12 milj od Kanadskih otokov, in je vjela 69 mornarjev; zvečer isti dan je potopila angleški parnik „Nyanga“; nato se je odpeljala v Rio del Oro po premog.

Srbi v Zemunu.

Graški listi poročajo: Srbom je bilo le malo dni usojenih, da so se v Zemunu mudili in kmalu smo bili, hvala Bogu, teh težkih sanj rešeni. V srečo Srbom je bil položaj tak, da niso nobene škode napravili. Od prvega trenutka ko so Srbi vpadli, so morali zelo paziti, da jih naši ne obkolijo, niti časa niso imeli, da bi bili po svoji navadi plenili. Vse zasebne hiše so ostale nedotaknjene. Oropali so le neko veliko kolonialno trgovino in pri nekem zdravniku so si avtomobil izposodili, ki ga niso vrnili. Reko so Srbi prekorajčili na mostu napravljenem s čolni. Naši monitorji so dobro skriti opazovali prehod Srbov, ker je šlo za to, da nam veliko Srbov v roke pade. V Zemunu so srbski častniki proti plačilu jedli. Srbski vojaki so takoj polične napise odstranili in jih s srbskimi nadomestili. Za župana so Srbi določili nekega lekarnarja. Častniki v hotelu „Central“ niso ničesar plačali. Ko so naši vojaki prikorakali, so Srbi takoj mesto zapustili in sicer so bežali čez most prvi častniki, ki se jim je tako mudilo, da niso niti svojih stvari vzeli s seboj. Naši monitorji so pričeli na most streljati, most je bil porušen, še predno so prekorajčili Srbi reko. Ob tej priliki so Srbi veliko ljudi izgubili.

Dnevno povelje generalobersta Hindenburga.

Berolin, 25. septembra. (Kor. urad.) „Wolfson urad“ poroča: Vrhovni poveljnik vzhodnje nemške armade generaloberst Hindenburg je izdal naslednje armadno povelje: Vojakom VIII. armade. Nove lovrike ste pridobili za naše zastave. V dvanedevni bitki ob Mazurskih jezerih in v večdnevem brezobzirnem zasledovanju daleč čez rusko mejo, ste sovražno armado, obstoječo iz 2., 3., 4., 20. in 22. armadnega zbora iz 3. sibirskega armadnega zbora, iz 1. in 5. strelske brigade, 53., 54., 56., 57., 72. in 76. rezervne divizije in iz 1. in 2. gardne

kavalerijske divizije, ne samo premagali, marveč razbili. Do sedaj smo zbrali več zastav, kakih 30.000 neranjenih vjetnikov, najmanj 150 topov, mnogo strojnih pušk in municijskih kolon ter številna vojna vozila. Število plena pa še vedno narašča. Vaši bojevitosti in občudovanja vrednemu naporu v korakanju ter vaši hrabrosti se imamo za to zahvaliti. Bogu čast, tudi v naprej bo z nami. Živelo Njeg. Veličanstvo cesar in kralj!

Uradno poročilo o našem položaju na jugu.

K.B. Dunaj, 29. septembra. — Uradno se razglša: 28. septembra zvečer. Po več kot 14dnevnih trdovratnih bojih med katerimi so naši vojaki Drino in Savo zopet prekorajčili, nastopil je na južnem bojišču kratki operacijski odmor. Naše vojaštvo stoji vse na srbskem ozemlju in se brani za sedaj v krvavo pridobljenih pozicijah proti nepretrganim trdovratnim napadom. Ti napadi končajo vedno z znatnimi izgubami sovražnika.

V zadnjih bojih se je skupno 14 kanonov in več mašinskih pušk pridobilo. Število vjetih Srbov je veliko, istotako število srbskih dezertarjev.

Poročila o srbsko črnogorski ofenzivi v Bosno nastala so vsled vpad podrejenih moči v od lastnega vojaštva skoraj popolnoma zapuščeno pokrajino ob Sandžakovi meji. Napravilo se je takoj korake, da se to pokrajino od sovražnika očisti.

Potiorek, feldcajgmojster.

Nevtraliteta Laške.

„Zakaj Laška ne gre znani? Kje je zdaj trozveza? Zakaj smo spoznali Laha!“ tako in enako se govori zdaj med ljudstvom. Nekateri govorijo še bolj pikro o laški „nezvestobi“ ter hočejo reči, da so Lahi nas izdali. Treba je, da ljudstvo to vprašanje dobro razume, da ne bo sodilo krivo. — Cele resnice niti laški časniki ne povedo! Reči moramo celo, da morajo svojim čitateljem prikrivati resnico. Laški listi pravijo, da Laška nič ni vedela o avstrijskem ultimatu na Srbe, da ni bila obveščena pravočasno o nameravani napovedi vojske od strani Nemčije Rusom, in da bi bila dolžna iti v vojsko samo v slučaju, da Francija napade kot prva Nemčijo in Avstrijo. Vse to ne drži! — Med vrstami pa povedo laški časniki nekaj drugega! Laška se je odločila za popolno nevtraliteto v onem trenutku, ko je angleška napovedala vojsko Nemčiji. Zakaj? Pomislimo: 1. Angleško-francosko brodovje v Sredozemskem morju šteje 30 velikih bojnih ladij dobre mere in ima za podlago angleški otok Malto, ki leži ravno med Italijo in Tripolis, ki ga je Italija šele pred 3 leti zasedla! Lahi pa si še davno niso osvojili Tripolis in Cirinejke ter morajo tam vzdržati veliko stalno armado 80.000 mož! Tem vojakom mora Laška dovažati iz Italije kratkoma vse, celo pitno vodo! — V tem trenutku, ko bi se torej Laška oborožena postavila na stran trozveze, je izgubljena za Laško afrikanska kolonija, in 80 tisoč mož bi moralo umreti naravno gladu!

2. Nastop Laške za trozvezo bi torej Laško v vrhem hipu silno občutno zadel. Zadel bi Lahe ravno na najobčutljivejši točki: Laška bi izgubila v drugič kolonije, kakor jih je pred 18 leti izgubila v Abesiniji! To bi zadelo v živo laški ponos! Pred 3 leti je celo laško ljudstvo naravnost norelo samega navdušenja, ko je šlo za Tripolis. Lahi so hoteli popraviti sramoto v Abesiniji! Zdelo bi se zdaj italijanskemu ljudstvu, da ga izgubi zaradi Avstrije in Nemčije in bi vojska v sedanjem položaju bila silo nepopolna. Nobeni vladi pa ni mogoče, se na Laškem dolgo vzdržati proti ljudski volji, kajti ljudstvo je po nebrzdanem časopisja silno razburjeno: na Laškem politizirajo mase ljudstva in berejo